

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ Februarii 1710.

M. JACOBO-SIMONE GILLES DE LA RIVIERE, Doctore Medico, Præside.

An Asthmati Aquæ Thermales?

I.

VITA cùm definiatur caloris in humido permansio; hujus proprium est quòd vivamus, respirationis verò quòd acceptam semèl vitam foveamus: facilitas respirandi perennitèr cupienda; difficultas contrà, vèl cessatio pertimescendæ: heu! quàm tamèn misera humanæ sortis conditio; pro leviori mentis aut corporis motu statìm anheli sumus; verùm ab isthâc anhelatione noli expavescere; talem à motu inductam spirandi difficulratem quies sedat: de illâ tantùm curare debes, quæ à naturali statu videtur recedere; adeò usquè, si parva & frequens sit respiratio cum stertore ac sibilo, ob asperæ arteriæ, ejusdem bronchiorum obstructionem compressionemve, veri Asthmatis nomenclaturam credas; cujus curæ nemo sanæ mentis incautus esse debet: hujusce mali fomites causas vis inquirere; non alibi quàm in ipsis pulmonibus pervestigandæ, quorum canaliculi bronchiales simùl cum vesiculis, flatibus raró, crudis nonnunquam tuberculis, crassis sæpiùs, viscidis, ac glutinosis succis, gravantur, obturanturve; ex illorum autem animadversione, quæ fit signis atque affectarum partium naturâ, omnis decernitur curandi methodus, facili convenientium medicamentorum negotio procuranda: igitur flatus sint aut tubercula, quæ anhelationem efficiant; discutientibus exsiccantibusve utaris velim: si crassi contrà, viscidi, ac glutinosi humores; remedia adhibe liquida potiùs quàm sicca, quæ eosdem attenuando, incidendo & detergendo valeant exhaurire; nisi instet stato temporis intervallo recurrens paroxismus: tunc enim phlebotomiâ, cucurbitularum applicatione, enematis, aliisque revellentibus imminens suffocatio vitanda.

II.

ASTHMATIS tres assignantur species; prima, levioris momenti, vocatur Dyspnæa, in quâ difficilis est tantùm respiratio absquè ullo symptomate; secunda, idem Asthmatis nomen retinet, in quâ difficilior redditur, sine febre tamèn, sed cum stertore & sibilo; tertia, Orthopnæa nuncupatur, in quâ difficillima fit; adeò ut ægrotantes non nisi erectâ

cervice atque hianti ore spirare possint: Asthma solùm & Orthopnæa hìc locum habent; communitèr dicuntur morbi, mulieribus quàm viris, senibus quàm juvenibus magìs familiares; ambos pariunt sæpissimè lenti, pertinacesque succi, vias, itus, reditusque aëris intercludentes; cruda etiam non rarò tubercula, congestionum soboles, quæ licèt ægros lecto non affigant, doloribusve discrucient; ex his tamen non minus impendet periculum: hæc pulmonum vasis adnata bronchiales ductus mole suâ premere pro certo habere debes; tùm ex ipsâ anhelatione, tùm ex pulsu omninò inæquali ac intermittente; crassorum contrà viscosorumque humorum, quibus præ cæteris pulmonares vesiculæ infarciuntur, τέκμαρσις adest: dùm inter respirandum sibilus unà cum stertore auditur: horumce affectuum fidelem asseclam esse catarrhum, quis inficias ire potest? Hunc à glandulis in palato laringe & tracheâ disseminatis depluere, importuna vehemensque tussis; à vasis verò majoribus febris & palpitatio satìs probant. Utrumque simùl exoriri patet ex subitâ δύσπνοια summam pectoris angustiam inferente. O fortunate æger! cui periclitanti solers ac prudens Medicus, citò, tutò & jucundè auxiliatrices manus dederit; serò atque difficultèr medicinam parabis, cùm humores spissiores facti, vasis ità impinguntur, ut non nisi maximo negotio averruncari possint; seriùs adhuc si vires excussioni ampliùs non sufficiant: tunc enim (miserabile dictu) à tussi periculum magìs quàm salus imminet pulmonibus; valido siquidem, licèt inani concussu, quo thorax, pulmonesque quassati fatiscunt; fluxio adaugetur; expectorationis opus unicam salutis spem, inchoare videtur naturâ, nusquam verò perficere.

III.

E TELLURIS gremio quæ vi ignis subterranei accensæ scaturiunt aquæ, mineralium æquè ac metallorum facultatibus imprægnatæ, Thermales solent nuncupari: ex iis quædam ferventes sunt, aliæ calidæ, nonnullæ verò tepidæ, pro majori aut minori caloris gradu ipsismet aquis per fermentationem inducto, ex variâ principiorum quibus constant fossilia, permixtione; talem prætereà inter se, & à cæteris aquarum speciebus distinctionem habent; at aliæ, verbi gratiâ, nitri, salis, vitrioli, aluminis, sapore præditæ sint: aliæ verò ferrum, æs sive cuprum, sulphur, plumbum, bitumen redoleant: verùm ad quid? tot diversarum rerum supellex & συνάρεια; nisi ut præsentaneum resultet ad profligandos morbos remedium, quod quidèm ut relinquere grande nefas, sic indiscriminatìm adhibere perniciosissimum: in ferventes aquas nemo ausit labra, nudumve corpus immergere; multis tamèn earumdem vapor & limus levamen afferunt; calidas etiam externæ respuunt partes, internas autem mirum in modum recreant; tepidas deniquè forinsecùs tantùm admittere proficuum est; supremum contrà plures, eosque pertinacissimos affectus medicamen Aquæ Thermales. Omni sanè alio si non efficacius credas; præsentius saltem ac jucundius debes prædicare: Petis sudorifera, ad movendos sudores nihil æquè præstat ac præfervidus earumdem vapor seu halitus? Vis

excitare transpirationem, fluxiles reddere humores; contractos artus restituere, debiles roborare; hæc omnia (bonis ægrotantium rebus) adimplebit tepens balneum; refrigeratas partes calefaciendi, induratas emolliendi, vacillantes firmandi occasio se præbet. Aquarum Thermalium fotu, harum luti incrustatione, earumdemque stillicidio seù irroratione opus illud perficies: humores tandèm cujusvis generis, crassos videlicèt attenuare, lentos incidere, tenacitèr adhærentes detergere, sputationem liberam promovere, partes ferè omnes, præsertìm pulmones importuno hinc & illinc affluxu debilitatos, inque suis functionibus languescentes redintegrare oportet; ad has tàm salubres Aquas (velut ad sacram anchoram) velis citò confugere: illarum potus interiora jugitèr abluit: magìs quàm acetum & mel facultatem habet abstergendi atque incidendi: viscerum obstructiones reserat, reserata plus satìs aut immoderata ad pristinum symmetriæ statum reducit; uno dicam verbo, debaccantium huc & illuc humorum ferociam coercendo, demulcendove copiosiorem simùl spirituum animalium promovet emanationem, quorum accessu brevi recreantur omnes partes, naturalemque assequuntur tonum: quid plura? Non prius corporis penetralia subiit potus ille, quin liberam statìm liberalemque simùl omnis generis excrementorum videas dejectionem, per sudores, aut urinas, alvi fluxum, aut anakatharsim.

IV.

MINERALIUM ut & metallorum supellectilem totam noli dicere inutilem, vel naturæ nostræ inimicam. Eorumdem vires & usus in arte medendi satìs probant, variæ quæ ex his fiunt præparationes, tàm Chymicæ quàm Galenicæ: inter metalla minium, verbi gratiâ, cerusa, sal, balsamum Saturni, aliaque id genus plumbi effecta, cancris, vulneribus, & fissuris prosunt maximè resolvendo atque exsiccando; æs ustum, crocus ejusdem vèl ærugo fistulas ac ulcera detergendi, atque ad cicatricem promovendi vim habent apud Chirurgos notissimam: ferrum tandèm metallicæ familiæ saluberrimum quis non fatebitur? etenim particulis salino-sulphureis atque alkalinis constans, ad tollendas obstructiones (morborum ferè omnium causas) rectè conducit: ex mineralibus autem sal, viventium æquè ac mortuorum salus, appetitum dicitur excitare, cibi fastidia, nauseasque amovendo; quanta sit in nitro facultas attenuandi, incidendi, & aperiendi, vulgo Medicorum satis patet; sulphur affectuum pulmonarium (quasi antidotus) humorum putredini resistit, vique suâ exsiccante simùl ac balsamicâ, Asthmaticis, Catarrhisve aut Phtysi laborantibus evidentèr auxiliatur; ἄσφαλτος humiditatum hostis infensissimus, dura emolliendi, superflua discutiendi, humoresque viscidos ac tenaces abstergendi vim habet. Optimum quidem Asthmatis levamen, maximè si ejusdem vaporibus unà cum sulphuris, salis, vitrioli, aluminis, nitri, particulis, gravidæ sunt Aquæ Thermales: plerosque ægrotantium, Asthmaticos præsertim cujusvis sexûs, ætatisve (solis exceptis infantiâ & senectâ) salubritèr se habere earumdem potu constat inter omnes: nemo tamen ausit ad has ac-

cedere, nisi bellè præparatus, benignaque Veris, aut Autumni tempestas existat. Verùm qui secùs se geret, temeritatis suæ pœnas dabit. Similitèr puniendus veniet, qui statìm à potu balneum intrare, aut alterutrum crudo plenoque ventriculo aggredi voluerit.

V.

ASTHMATI curando non pauca subveniunt præsidia; fœlicitèr celebratur venæ sectio, habitâ priùs ratione morbi, ætatis, virium, & temperamenti. Crebrò injiciuntur enemata, quibus cum attenuante victu vomitus aliquoties, sæpiùs blanda Catharsis debet succedere: verùm intèr alia palmam merentur Aquæ Thermales; Plethoram duntaxàt, vèl suffocationis metum tollit Phlebotomia. Crassorum tantummodò intestinorum balnea, sunt clysteres. Vomitus tandèm, & blanda Catharsis, solas ventriculi, alvinarumque partium spurcitias valent abstergere; causam verò morbificam nullatenùs expugnant: solus itaquè Aquarum Thermalium usus utramque implet paginam. Ægros consequentèr à tàm gravi affectu liberare potest. An non calefaciendi, attenuandi, incidendi, digerendi, aperiendi, ac detergendi amplo satìs apparatu instructæ sunt illæ Aquæ: egregium sanè munus cujuslibet temperamenti Asthmaticis à naturâ oblatum, Aquæ Thermales; præ cæteris efficaciam habent in potu, tùm ob blandum halituosumve calorem ipsis insitum, tùm ob benignos sulphuris & bituminis quibus jugitèr turgescunt, vapores; tùm deniquè ob particularum salis v. g. nitri, aluminis, vitrioli, queis imprægnantur tenuitatem quoquò versùs ad penetrandum aptam, Asthmatisve mineram seù fontem resolvendum, exsiccandum; adeò ut verum sit dictu, non minùs tutum ac salutare Aquis Thermalibus uti in Asthmate, quàm hoc affectu laborare perniciosum.

Ergò Asthmati Aquæ Thermales.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Andreas Cressé.
M. Armandus-Josephus Collot, Chirurgiæ Professor.
M. Philippus Caron.
M. Joannes Gelly.
M. Claudius Burlet, Regis Hispaniarum Medicus primarius.
M. Alexander-Petrus Mattot.
M. Ludovicus Labbé.
M. Josephus Thomasseau.
M. Ludovicus Poirier, Serenissimi Ducis Britanniæ Medicus primarius.

Proponebat Parisiis ANTONIUS GEOFFROY, Balneolensis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1710.

Typis Viduæ Francisci Muguet, Regis & Facult. Medicinæ Typographi.